ވަޅުގައި އެންމަރުވާ މިންވަރު ކުޑަކުރުން

އަހުމަދު ރިޔާޟް ޒައުރަޤީ / މުޙްސިން ރިސާލަތް ޝަނބަޒް

ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަމަކީ ރާއްޖޭގައި އެންމެ ފުޅާދާއިރާއެއްގައި ކުރެވޭ އެއްމަސްވެރިކަމެވެ. ދިވެހި ކަނޑުތަކާއި ފަޅުތަކުގެ މަސްވެރިކަން އެމަސްވެރިކަމެއްގެ މައްޗަށް ބަރޯސާވާ މަސްވެރިކަމެއްވެސްމެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަން ފުރިހަމަވެސް ވަރަށް އެކިއެކި ގޮތްގޮތުން ހިމެނޭ ހަމައެކަނި ބާނާ މަސްވެރިން ދިވެހިން ބޭނުންކުރާގޮތް ކަނޑުމަހުގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ބާރުމޯ އެއްގޮތަކަށް ބޭނުންވާ ވެއެވެ. ކަނޑުމަހުގެ ތެރޭގެ މަސްވެރިކަމުގައި އެންމެ ގިނައިން ހިފާ ދިރުއްމުގެ ބާވަތްތަކަކީ ކަޅި، ގޮދަދި، މިރުސް، ބޮޑު އަދި މުގުރާމަސް. ޖަމާޢަތުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަން ކުރެވުން އައިސްފަހުވަނީ ރާއްޖޭގެ އެމްރޮވިލީ ތަނަށްނެވެ. މަޖިލީހަ ދިރުއަބޭނުންކުރާ ބޭނުންތެރިން ހިފާއިން ދިރުމާފަހި ހުނަނި އާދޭގައި އެންދިރުމުގަ ހުރި ބޭނުމަށް ކަނޑުފަހަރު ބޭނުންކުރެވޭއެވެ. މިޒަމާނުގެ ދޯނިފަހަރުގައި އެންދިރުމުގަ ހުރިހާކަމަކަށް 2 ނުވަތަ 3 ވަޅު ދޯނިފަހަރުގައި ހުރެއެވެ. މި އެންވަޅުތަކުގައި ތަންގަނޑުދައިރު ކުރުމަށް ބައެއްދޯނިފަހަރުގައި ވަޅުގައިފެންވަދުކުރުމަށް ހެދިބެރިން ފެންއަރުވާއިރު އަނދުބައި ދޯނިފަހަރުގައި ޖަމްޖެހޭ އެހިގައި ވަޅަށް ފެންއަޅައެވެ.

އެހެން މަސްވެރިކަމާ އެއްފަދައިން މިހިނދު މަސްވެރިކަމުގައިވެސް އެކިބާވަތުގެ ގޮންޖެހުންތަކާ ކުރިމަތިވެއެވެ. އެގޮތުން ބައެއްދުވަސްވަރު ބޭނުންވާވަރަށް އެންނުލިބުން އަދި ބައެއްސަރަހައްދުތަކުގައި ބޭނުންވާ ބާވަތުގެ އެންނުހޯދުން ހިފުނެވެ. އެހެންކަމުން އެންހުރިމަށް މަސްވެރިން ވަރަށް ދިގުދުވަސްކަނޑުގައި ފަހަރުތަކުގެ އާދައެވެ. އަދި އެކަށީގެންވާވަރަށް އެންނުލިބިގެން މަހަށްދުކުރާ ލިބުނު ފަހަރުތަކުގެ އާދައެވެ. ކަނޑުމަހުގެ ދޯނިގެ މަސްވެރިކަމުގައި މިހާރު ބޭނުންކުރާ އެކިފަހަރު ބޮޑުލިބުމުން އެފަދަ އެކިއެއް މަހަށްފުރުމަށް ބޭނުންވާވަރަށް އެންހުރުމަކީ ވަރަށްބޮޑު މަސައްކަތެކެވެ.

ހިފާ އެންމުގެ ހިމަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ އެކިފަހަރުގަ

ފަހަރުތަކުގެ މަދުއަދަދެއް. ހިފާ އެނގޭ ބޮޑެތިއެއް މަސްތަކެއް ނުވަތަ އެންއޮޑީ އެކިއެއްކަންމަތީގައި އެކިފަހަރުގެ ފަހަރުތަކާއި ދިމާވެއެވެ. މިހެންދިމާވާން މުދަލިބިވާ އެބަޔަށް ސަބަބުތަކެއް ހުރެއެވެ. އަޅުކަންތަކާއި އެންހިފާއިރު ފަހަރުގަޑިތަކާއި ވަރަށް ފަހަރުގަޑިތަކުގެ ހިމެނެއެވެ.

1. އެން ހިފާއިރު ބޭނުންކުރާދާ

އެން ހިފާއިރު ބޭނުންކުރާ ދަޅުގައި ގޮނޑުހެދުން އެގޮތަކުގައި އެންޖެއް ކަޅުދުން އެއްގެ ބޮޑުގައި ހުންނަ ހުޅަނބު އަދި ރަށްކާތެރިކަމުގެ ތާނދިޔަތް (މިއުކަސް) ނައިލޯނގެ ފަސޭހައިން މަޑުމަސްދިމާވެއެވެ. މިހެން ލިބޭ ގެއްލުން ކެތްކުރުމަށް ގޮނޑުހުންނަ ނުވަތަ ނަރުލުގެ ދާ ބޭނުން ކުރުވިދާނެއެވެ. މިހާރުވެސް ބައެއް ތިނބަ ފަހަރުގައި މިފަދަ ގޮނޑުހުންނަ ބާވަތުގެ ދާ އެންހިފުމަށް ބޭނުން ކުރެއެވެ.

ގޮތް ހުންނަ ދާ (ރިޔާޟް ޒައުރަޤީ)

2. އެން ދަޅުން ވަޅަށް ބަދަލުކުރުން

އެން ދަޅުން ވަޅަށް ބަދަލުކުރާއިރު ދަޅާއެކު ބޯޅު އެންބޮޑެއެއް ނެގުމުން އެވަނީ އެމުއް ކަސްވެގެންދެއެވެ. އަދި ދަޅުގައި ޖެހުމުން މިކުދިކުދި

ހިފާ އެން އެންމެފަހަރަކަށްވުރެގައި ބޭނުންކުރުމަށް އެކާލަންޖެހޭ

މަސްތަކުގައި ޚުލިޔައިވާ ރަސްކާތިރިކަމުގެ ދުލިޔަރު ނައިގެންދެއެވެ. އަދި ޗޫނުގަނޑުން ބޯރަށް އެ ކުދިކުދި މަސްތައްނެގުމުން އެސްޓްރެސްގެން ނާޒުކުމަރުދަރުވެ ހާލަތު އެސްޓްރެސްވެނަރު ދިޔަ ސަލާމަތް އިތުރުވެއެވެ.

އެން ދަހުން ވަޅަށް ބަދަލުކުރުމުގައި އެންމެ ރަނގަޅު އުސޫލަކީ ދޯނިކައިރިއަށް ތިލަކުރުމަށްފަހު ފެއިން ހަދާފައި ހުންނަ ކަވާލި ބޭނުންކުރަން ފެންކާއިހު އެން ވަޅަން ބަދަލުކުރުމެވެ. މިހާރުވެސް ބައެއް މަސްވެރިން މިގޮތަށް ފަރުވާތެރިކަމާއެކު އެން ދަހުން ވަޅަށް ބަދަލުކުރެއެވެ. ބައެއް މަސްވެރިން ބޭނުން ކުރަނީ ދާ ބޭނުންކޮށްގެން ހަދާފައި ހުންނަ ކަވާލައްޗެވެ. މިފަދަ ވަދި ބޭނުން ކުރުމުން އެންމަށް ހުންނަ ފޮރުވަހި ބޮޑުކަން ބޮޑުވެއެވެ. އެހެންކަމުން މަސްމައް ހާސްވީ ސްޓްރެސް ބޮޑުވެއެވެ. ބޮޑުކަމުގެމިކަމުގައިވެސް އެންދަހުން ވަޅަށްބަދަލުކުރަނީ ވަރަށް ފަރުވާތެރިކަމާއެކުގައެވެ.

ވޮޓަރޕްރޫފް ފޮތިން ހަދާފައި ހުންނަ ކަވާލި (ރިޢާޒް ޖައުހަރީ)

3. އެންވަޅުގައި އެކަށީގެންވާވަރަށް ފެންގަނޑު ދައުރުކުރުން

ބައެއް އޮޑިފަހަރުގައި އެންވަޅަށް ފެންއަރަނީ މަދުން ފަހަރުގެ އެހީގައެވެ. އަދި ހަމަ ފެންގަނޑު ބޯވަނީ (އޮވަރފްލޯ) ވަޅުގެ ފެންގަނޑުގެ މަތީފަހަރަށްއިނދެއެވެ. މިހެންވުމުން އެންވަޅުގެ އަޑިއަށް އާފެން ދިއުމުގެ ފުރުސަތު ކުޑަވެއެވެ. އެހެންކަމުން އެންވަޅުގެ އަޑީގައި އޮކްސިޖަން ހުންނަ މިންވަރު މަދުވެ އެންމެކަނި އެކަށީގެންވާވަރަށް އޮކްސިޖަން ނުލިބުމުން އެންމައް ބަލިވެ އަވަހަށް މަރުވާން ދިމާވެއެވެ. އަދި މަރުވާއެންމައް ވަޅުގެ އަޑިއަށް ޖަމާވުމުން ވަޅުގެ އަޑީގައި އެމޯނިއާގެ މިންވަރު އިތުރުވެ އެހެންއެންމަކަން ގިނައިރު ދިރިއުޅުމަކަށް ހުރަސްއެޅެއެވެ.

އެންވަޅުގައި އެންގިނައިރު ދިރުވާފައި ބޭއިއްބުމަށް އެންވަޅުގެ ފެންގަނޑު ރަނގަޅަށް ދައުރުވާގޮތަށް ހެދުން ވަރަށް މުހިންމެވެ. އަދި ފެންގަނޑުގެ އޮކްސިޖަންގެ މިންވަރު އިތުރުވާނެގޮތަށް ހެދުންވެސް މުހިންމެވެ. އޮކްސިޖަންގެ މިންވަރު އިތުރުކުރުވުމަށް ފެންގަނޑު ރަނގަޅަށް ދައުރުވާގޮތަށް ހުރުމުން ނުވަތަ ފެންގަނޑުގެ ތެރެއަށް ޕަންޕެއްގެ ނުވަތަ ކޮމްޕްރެސަރުގެ އެހީގައި ވައި ފޮނުވައިގެންނެވެ.

4. އެންވަޅުގެ ފެންގަނޑު މާބޮޑަށް ހޫނުވުން

ކަނޑުގެދަތުރު އެންވަޅަށް އެންދަފައިގެން މަސްހިފުމަށް ދަތުރުކުރާއިރު ވަޅުގެ ފެންގަނޑު އާދައާދައިގެ ބޮޑަށް ހޫނުވާގޮތް ދިމާވެއެވެ. މިކަހަލަދުވަސްތަކުގައި އެންވަޅުގެ ފެންގަނޑު އެންމަކާއެކު އެއްފަހަރާގޮތަށް އަނެއްފަހަރާގޮތަށް ހޫނުވާފައި ބޭނުންކުރުމުން އިސާހިތަކު އެންމަކުގެ ހުރިހަމަކާއި ފެނިދާނެ އެންމައް ބަލިވެއެވެ. އާއްމުކޮށް އެންދިރިއުޅޭ ތަންތަނަކީ މީގެ ގަދައަށް ފެންގަނޑު ހޫނުވާ ތަންތަނެއް ނޫނެވެ. އެހެންކަމުން އަށީގެ ވަޅުގެ ފެންގަނޑުވެސް ފިނި ކުރުމާމެހިކަމެއްކަށް ހުރުމުން ގިނަދުވަހު ވަޅުގައި އެން ދިރުވާލައި ބަހައްޓާލުމަށް ކުރީގެ ކޮށްދައެވެ. އެންވަޅުގެ ފެންގަނޑު ހޫނުވުން ކުޑަކުރުމަށް މިހާރުވެސް ބައެއް އޮޑިފަހަރުގައި ވަޅަށް ފޮތި އަޅާއިރު ވަޅުމެއްއަރުން ރަނގަޅަށް ޖަހާ ދިރުވަސްގަނޑުން ފެންއަރައިގެނެވެ. ޖަހާފަތް އެޅެނީ ފަރުވާތެރިކަމާއެކުގައި ހުންނަނީ އެންވަޅުގެ

އަޑަތަންކޮޅެއް މައްޗަށް އުފުލާލައިދެއެވެ. އަދި މިއަޑަތައްތެރެއިން ދޮރުގަނޑު އަރަނަރުން ވަޅުގެ ދޮރުގަނޑު ބޮޑުކޮށްލުމުން ވަޅުގެ ދޮރުގަނޑު އެއްގޮތަކަށްވެސް ނުގެއްލެއެވެ.

5. އެންވަޔަރަން ނުކަޑާވަރަށް ގިނައިން އެންއެޅުން

ހިފާއެން އޮޑީގައި މަރުވިއަސްދީ ދިގުވަގުތު ދިރުވާފައި ބަހައްޓަމުން އެކިބާވަތްތަކުގެއެން ވަރަށް އެގޮސް އެކިމިންވަރަށް ކަންވެސް ދޫނުކުރަން ޖެހެއެވެ. ހުނަރު އަދި ތަޖުރިބާ އެން އުގެނުމާއި ބޭނުން އަދި މުދާރާން އުފެއްދުމާ ތަފާތެވެ. އެހެންކަމުން އެކި ބާވަތްތަކުގެއެން ވަރަށް އެކުމީގައި އެއްސަރަ ތަރުތީބު ހުސް ނުވާވަރު ބަލައިގެން އެންވަރަށް އެންއެޅުމަކީވެސް ފަރުވާތެރިވާންޖެހޭ ކަމެކެވެ. ބައެއްފަހަރު އާދަޔާހިލާފަށް ގިނައިން އެން ތިބޭދުވަސްވަރު އެންވަޔަރަން ނުކަޑާވަރަށް ގިނައިން އެންއެޅުން މަސްވެރިން މަސައްކަތް ކުރެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ވަޅުގައި ތަރުތީބުވެފައިވާ އެކިބާވަތްތަކުގެއެން އޮކްސިޖަން ނުލިބިގެން އިސާރިތަކު މަރުވާން ފަށައެވެ. އަދި މަރުވާއެން ވަޅުގެ އަޑިއަށްއަރައި ވަޅުގެތެރޭގައި ދޮރުގަނޑު ތަޅުމަށްއެއްވެ އިތުރަށްއެން މަރުވުމަށް މަގުފަހިވެއެވެ.

ފޮޓޯ: ވަޅުގެ އަޑީގައި މަރުވެފައިވާ އެން (ރިޔާޒު ޖައުހަރީ)

ހިފާއެން އޮޑީގައި މަރުވިއަސްދީ ދިގުވަގުތު ދިރުވާފައި ބަހައްޓަމުންދިޔަވެސް ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކެވެ. ހިފާއެންކޮޅު މަރުވެގެން އުކާލަންޖެހުމަކީ މަސްވެރިންނަށް ގެއްލުމުގެ އިތުރުން ދިރޭއުޅުމުގެ ސިސްޓަމަށްވެސް ގެއްލުމަކީ ބޮޑުވާނެކަމެކެވެ. އެހެނީ އުކާލަންޖެހޭ އެކުގެ މިންވަރު އިތުރުވުމަކީ ހިފާއެންވެސް އިތުރުވާން ކަމެކެވެ. އެހެންކަމުން ހިފާއެން އެންމެފަހިކުރުމާއި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަކީ މަސްވެރިންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަމުގެ ސަސްޓޭނަބަލް ކުރިއެރުމަށް ކުރިއަށްގެން އެންމެމުހިންމު ކަމެކެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަމަކީ ކުރީ ޒަމާނުން ނުދެވޭ އަސަރެއް ދިވެހި ކަސްޓަމަރުންނަށް ފަރުމަސް މަސްވެރިކަމަށް ނުދެވޭ އަސަރުފޯރާނެ ކަމެކެވެ.